

Normalització de noms comercials en terminologia

Autor

Gemma Mas i Fossas
TERMCAT, Centre de Terminologia

Els noms comercials són un cas idiosincràtic en el procés de normalització lingüística de qualsevol llengua, ja que, ocasionalment, es fixen com a formes inequívokes en l'àmbit de la terminologia, transcendeixen l'ús especialitzat i es popularitzen en l'àmbit de la llengua general en qualitat de denominacions usuals de determinats productes. Són formes, però, regulades legalment (marques registrades) que identifiquen empreses concretes, per la qual cosa no es poden considerar lèxic comú perquè funcionen, més aviat, com a noms propis. És en aquest punt on comença la intervenció del lingüista, essent capaç de proporcionar substituïts possibles a aquests noms comercials: formes que s'acordin amb el sistema lingüístic (en el nostre cas, català), transparents i motivades semànticament, que permetin de designar cada referent d'una manera clara i neutra, sense al·lusió a una entitat comercial en detriment de les altres que fabriquen productes anàlegs i sense perjudici d'una comunicació lingüística efectiva.

Dins d'aquest marc d'actuació, el Consell Supervisor del TERMCAT (organisme encarregat de l'estandardització formal de la terminologia catalana) ha considerat i normalitzat diversos casos de noms comercials, alguns d'àmplia difusió, dels quals destaquen singularment els relatius als camps de les arts gràfiques i del material d'oficina. Aquests casos han estat estudiats lingüísticament (dossiers de normalització)

a partir de la documentació especialitzada, la qual ha estat contrastada amb l'ús general i amb els casos paral·lels detectats en les altres llengües especialment properes (castellà, francès, italià, anglès). D'altra banda, les alternatives i solucions proposades han estat avaluades i consensuades pels especialistes i usuaris de les àrees esmentades.

A tall d'exemple, una *carta de colors* és el terme normalitzat per al conegut *Pantone*; un *joc de transferibles*, per al *Letraset* (impròpiament catalanitzat com a *llettraset*); una cinta adhesiva, per al *Cello* o *Cello*; quan parlem del *Tipp-Ex* ens estem referint a un *líquid correctiu*, però també a un *llapis correctiu*, a un *paper correctiu* o a un *diluent*, que si convé precisar, anomenarem *diluent de líquid correctiu*; d'altra banda, *Dymo* és el nom comercial tant d'una *màquina de retolar* com d'una *cinta adhesiva de retolar*; *Fastener*, d'un *enquadernador de passador*; *Post-it*, d'una *nota adhesiva*.

Aquests són alguns dels casos terminològics en què el Consell Supervisor ha intervingut, normalitzant-ne les denominacions i difonent-les al *Full de Difusió de Neologismes*, en el qual es publiquen tant els termes aprovats, amb les equivalències i definicions corresponents, com les recomanacions terminològiques d'aquest organisme.